

Vetovoimaa maaseudulle yhteistoiminnalla
ja verkostoitumalla hanke

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tervetuloa kalaan Kyyvedelle!

Tässä esitteessä kerrotaan kalastusmahdollisuuksista ja kalastukseen tarvittavista luvista, pyydysten merkinnästä ja muista yleisistä asioista. Tarkat lupavaihtoehdot, lupa-aluekartat, lupamyyntipisteet, kalastuksenvalvojien yhteystiedot ja muut tarpeelliset tiedot löytyvät osakaskunnan nettisivuilta:

www.kyyvedenosakaskunta.fi

Kireitä siimoja!

Terveisin,

KYYVEDEN OSAKASKUNTA

1. KALASTUSLUVAT - MITÄ LUPIA TARVITSEN?

Suomessa on laajat yleiskalastusoikeudet (*mato-onginta, pilkintä, silakkalitka*), joita voi harrastaa veloituksetta lähes kaikilla vesialueilla. Poikkeuksena tähän on vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueet, sekä muut erillisellä säädöksellä kielletyt alueet. Palvelusta www.kalastusrajoitus.fi näet kohteet, joissa yleiskalastusoikeudet on kumottu ja muitakin aluekohtaisia rajoituksia.

Kalastaessasi yhdellä vieheellä, perholla tai heittämiseen soveltuvalla pohjaongella 18-64 vuotiaiden tulee maksaa kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksun tarvitsee myös kalastaja joka kalastaa vesialueen omistajan luvilla (esim. pyydyskalastus ja uistelut). Katso lisätietoa kalastonhoitomaksusta tämän esitteen kohdasta **LISÄTIETOA KALASTONHOITOMAKSUSTA**.

Kalastonhoitomaksun voi ostaa:

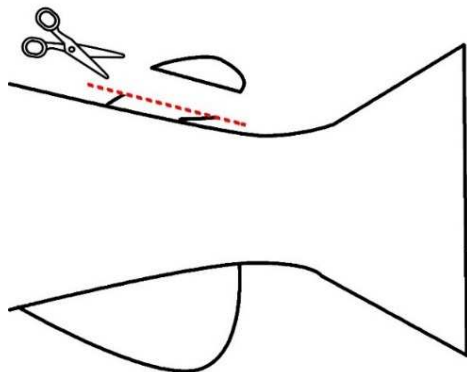
www.eraluvat.fi, Eräluvien puhelinpalvelu 020 69 2424, R-Kioski

Kyyvedellä uisteluun useammalla kuin yhdellä vavalla tarvitset kalastonhoitomaksun lisäksi osakaskunnan uisteluluvan. Lisäksi osakaskunta myy laajalti pyydyslupia eri kalastusmuodoille. Tarkemmat ajantasaiset lupatiedot, luvanmyyjät, säännöt ja rajoitukset löydät osakaskunnan nettisivuilta.

Katso tarkemmat lupatiedot: www.kyyvedenosakaskunta.fi

2. KALASTUS KYYYVEDELLÄ

Kyyvesi on syvyyksiltään monipuolinen, lukuisten saarten ja luotojen halkomaa vesialuetta. Järvessä on vahva haukikanta ja kalat kasvavat isoiksi. Yli 10 kg painoisen hauen saaminen ei ylitä uutiskynnystä, päinvastoin ne ovat melko tavallisia saaliskaloja. Lisäksi järvessä on elinvoimainen kuhakanta, joka lisääntyy luontaisesti ja tuottaa kalastettavaa erittäin hyvin. Suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen hoitokalastuksen myötä myös ahvenen kasvu on parantunut, ja nykyisellään se muodostaa mielenkiintoisen ja monipuolisen kalastuskohteen ympäri vuoden. Lisäksi siian kalastus on tiettyinä ajankohtina tuottoisaa. Kyyvedellä tavataan harvakseltaan istutettuja ja luonnonkudusta syntyneitä taimenia. Istutetun taimenen erotat rauhoitetusta luonnonkalasta sen leikatusta rasvaevästä.

Istutetut taimenet merkitään rasvaeväleikkauksella. Luonnonvarainen järvitaimen on uhanalainen, ja kaikki saaliiksi saadut ehjäeväiset yksilöt on vapautettava koosta riippumatta.

Uistelijalle Kyyvesi tarjoaa monipuolisen ja lähes saalisvarman kalastuskohteen. Hyvin moninaiset vesialueet syvänteineen ja ruovikkolahtineen luovat mosaiikin, josta löytyy kalastukselle sopiva kohdelaji ja alue läpi avovesikauden. Heittokalastajan silmin Kyyvesi tarjoaa vähintäänkin yhtä hienon kalastuskohteen; käytännössä koko järvi on sopivaa vapakalastusalueetta! Syvänteiden ja isojen selkien alueilta voi taitava pystyjigaaaja tavoittaa todellisia vonkaleita... Lämpimien vesien aikaan kannattaa pitää aina pintavieheet lähetyvillä, jos ajoahvenparvi sattuu kohdalle.

Pyydyskalastaja pystyy vesialue- ja pyydysvalinnoillaan valikoimaan haluamansa kalastuskohteen tarkasti. Osakaskunnan alueelle kaikki voivat ostaa pyydyskalastuslupia niin paikallisilta luvanmyyjiltä kuin nettikaupastakin (www.kalakortti.com). Muista aina merkitä pyydyksesi näkyvästi vähintään lain vaatimalla tavalla, sekä pitää vesiliikenneväylät vapaina ja kunnioittaa muita kalastajia ja ranta-asukkaita.

3. KESTÄVÄN KALASTUKSEN PERIAATTEET

Kyyveden kalastus perustuu elinvoimaisiin luonnonkalakantoihin, joita tuetaan tarvittaessa istutuksin. Isokokoiset petokalat ovat tärkeitä suvunjatkajia, joten onkin suotavaa päästää saaliiksi saadut isoimmat yksilöt takaisin järveen lisääntymään. Iso hauki on myöskin erinomainen luonnon oma hoitokalastaja, joka syö vuodessa paljon särkikalaa. Myös isokokoiset kuhat käyttävät pääasiassa särkeä ravintonaan, jos sitä on saatavilla. Pyri ottamaan saaliiksi keskikokoisia, ainakin kerran kuteneita kaloja! Järvikala on erinomaista ruokaa, ja sitä kannattaa suosia. Kalastaja voi itse omilla valinnoillaan ja toiminnallaan taata, että saalista on myös tulevaisuudessa saatavilla. Seuraavilta sivuilta löydät lajikohtaisia suosituksia, jotka on laadittu edellä mainitun periaatteen mukaisesti.

Noudata aina rajoituksia ja pyri toimimaan suositusten mukaisesti! Saalista kannattaa ottaa vain sen verran minkä pystyy järkevästi kuluttamaan.

3.1. Kuha

Kuha on suosittu ja arvostettu kalastuskohde niin pyydys- kuin vapakalastajille. Kuha saavuttaa sukukypsyyden viimeistään noin 55 cm pituisena ja 1,3 kg painoisena, joskin vaihtelua on paljon. Sukukypsä 1 kg painoinen kuha tuottaa 200 000 mätimunaa ja 5 kg

kuha jopa 1 000 000 mätimunaa. Kuha kuuluu ahvenkaloihin, ja sitä kannattaa tavoitella syvänteistä tai niiden reuna-alueilta. Kuha myös viihtyy virtapaikoissa.

Kalastussuosituksia:

- 50 cm alamitta
- 75 cm ylämitta
- 55-60 mm tai suurempi verkon solmuväli

3.2. Taimen

Luonnonvarainen taimen on napapiirin eteläpuolella rauhoitettu. Rasvaevälliset taimenet pitää aina koosta riippumatta vapauttaa, jotta uhanalainen laji säilyy Järvi-Suomen lajistossa. Kalastuksen tarpeisiin ja kantojen tuki-istutuksiin käytettäviltä poikasilta leikataan rasvaevä, jotta ne voidaan tunnistaa rasvaevällisistä rauhoitetuista kaloista.

Taimen on virtavesikutuinen vaelluskala, joka viettää joessa noin 2-5 vuotta, jonka jälkeen se lähtee syönnösvaellukselle järvelle. Järvellä taimen kasvaa hyvin nopeasti, joten niitä ei kannata kalastaa kesken kalojen parhaan kasvukauden.

3.3. Muikku

Kuva: Tarmo Muuri

Muikku on pieni lohensukuisiin kaloihin kuuluva lyhytikäinen parvikala, joka muodostaa osalla järvistä hyvän kalastuskohteen niin kaupallisille kuin virkistyskalastajille. Muikkua voi kalastaa erilaisilla pyydyksillä, joista yleisimmin käytetyt ovat verkko ja nuotta.

Kyyvedessä on heikko muikkukanta, mutta sen pienestä vahvistumisesta on viitteitä. Muikkuverkon silmäkoko vaihtelee noin 12-18 mm välillä. Tätä isommalla silmäkoolla ei-toivotun sivusaaliin osuus useimmiten kasvaa.

3.4. Siika

Suomessa siikaa istutetaan runsaasti, ja varsin usein kalastettavat kannat pohjautuvat istutuksiin. Siika on haasteellinen pyydettävä vapavälinein, mutta osaava kalastaja voi saada uistelemalla, pilkkimällä tai pohjaongella hyviäkin saaliita. Pyydyskalastajallekaan siika ei ole helpoin pyydettävä, mutta erityisesti syksyllä siikaa saa verkolla saaliiksi. Siian kasvu vaihtelee sen muodosta ja vesistöstä riippuen hyvinkin paljon.

Kalastussuosituksia:

- Vältä alle 40 mm silmäkoon verkkoja (*poikkeuksena heikon kasvun alueet*)
- 45-60 mm silmäkoon verkoilla saat hyvän kokoista ruokakalaa
- Käytä riittävän ohutta lankaa (0.15)

3.5. Ahven

Ahven on meidän kansalliskalamme, ja se muodostaa monipuolisen ja ympärivuotisen kalastuskohteen niin pyydys- kuin vapakalastajalle. Ahventa esiintyy lähes kaikissa vesistöissämme. Ahven on pienehkö, useimmiten parvessa saalistava petokala, joka on mielenkiintoinen pyydettävä ja herkullinen ruokapöydässä. Viileän veden aikaan ahventa kannattaa erityisesti etsiä järvien syvännealueilta, alueesta riippuen noin 5-15 m vesialueilta.

Kalastussuosituksia:

- Pyydyskalastajalle katiska on erinomainen ahvenpyydys
- Vahvalankainen verkko, silmäkoko 30-50 mm

3.6. Hauki

Hauki on vapakalastajan yleisin suurikokoinen saaliskala Suomen vesialueilla. Sitä esiintyy lähes kaikissa vesistöissä, joissa se useimmiten on huippupeto ravintoketjun päässä. Noin kiloisella ja sitä suuremmilla hauilla ei juurikaan ole luontaisia vihollisia, lukuun ottamatta isompia lajikumppaneita. Hauki on petokala joka pääasiassa syö muita kaloja, mutta se voi napata esimerkiksi uivan hiiren tai linnun poikasenkin. Aivan turhaan haukea ei useinkaan arvosteta! Se on elintärkeä laji koko vesiekosysteemin toimivuudelle sekä hauesta saa laitettua myös erinomaisen hyvää ruokaa. Hauki muodostaa kaikille kalastusmuodoille mielenkiintoisen kohteen ympäri vuoden. Keväthauen katiskapyynti on suosittu, helppo ja tehokas pyyntimenetelmä. Katiska on kuitenkin tehokas pyydys läpi koko avovesikauden hauelle. Isoimmat hauet kannattaa laskea takaisin, koska ne ovat parhaita kutukaloja ja huonoja ruokakaloja.

Kalastussuosituksia:

- 100 cm ylämitta
- 55-60 mm tai suurempi verkon solmuväli
- Käytä vahvalankaista verkkoa (0.20)
- Väkäsettömät koukut, mieluummin yksihaaraisia

3.9. Särkikalat

Lukuisat särkikalat ovat mainioita ja monipuolisia ruokakaloja myös! Esimerkiksi viileiden vesien aikaan pyydetty särki on erinomainen ruokakala paistettuna tai savustettuna. Savulahna on perinteinen herkku, ja ehkäpä särkikaloistamme suosituin. Mutta paljon on muitakin ravinnoksi sopivia lajeja. Esimerkiksi säyneestä saat loistavia kalamurekepihvejä!

3.7. Rapu

Suomessa esiintyy luontaisesti yhtä rapua, jokirapua. Kun puhutaan ravusta, useimmiten tarkoitetaan nimenomaan jokirapua. Suomeen on lisäksi istutettu kahta rapulajia, kapeasaksirapua ja täplärapua. Täplärapu kestää rapuruttoa, ja se on monin paikoin syrjäyttänyt alkuperäisen jokiravun. Täplärapu on haitallinen vieraslaji, jota ei saa siirtää vesistöstä toiseen. Ravustaminen on luvanvaraista toimintaa, ja se on sallittua vesialueen omistajan luvalla vain välillä 21.7. - 31.10. Ravustaminen tapahtuu useimmiten erilaisilla merroilla ja katiskoilla. Ravun alamitta voi vaihdella alueiden välillä, eikä sille ole osalla vesialueista määritetty alamittaa.

Kalastussuosituksia:

- Vältä alle 10 cm rapujen saaliiksi ottamista
- Merkitse mertasi asianmukaisesti, jotta löydät ne ja muut vesillä liikkujat osaavat varoa niitä.
- Käytä merroissa syöttinä vain samasta vesistöstä pyydettyä kalaa
- Muista aina desinfioida pyyntivälineet rapuruton leviämisen estämiseksi
- Jos havaitset ruttoisia rapuja, ilmoita asiasta vesialueen osakaskunnalle ja EVIRA:lle

4. PYYDYSTEN MERKINTÄ

Kalastuslaki ja asetukset määrittelevät, miten pyydykset tulee olla merkittynä (Kall 48 §). Kaikkien seisovien pyydysten tulee olla selkeästi ja havaittavasti merkittyjä. Kalatalouden keskusliitto on julkaissut erinomaisen ja selkeän oppaan pyydysten merkinnästä (http://www.ahven.net/v2_tiedostot/375.pdf). Samat tiedot löydät myös osakaskunnan nettisivuilta, www.kyyvedenosakaskunta.fi

Huomion arvoista on, että talvella kalastettaessa halkaisijaltaan yli 40 cm avannot on merkittävä 1,2 m jään yläpuolelle ulottuvalla salolla. Salko ei saa olla valkoinen väriltään ja siinä on oltava vähintään 2 cm korkuinen heijastinnauha ympäri tai kaikkiin suuntiin näkyvä heijastin roikkumassa.

Valtioneuvoston asetus (1360/2015) määrittelee pyydysten merkinnän vähimmäisvaatimukset. Esitettyjä isompia, korkeampia tai näkyvämpiä merkintätapoja saa käyttää, ja varsinkin heikon näkyvyyden olosuhteissa se on suotavaa.

Kalastaja ei saa jättää pyydysmerkkejä veteen apajilleen kalastuksen päätyttyä. Kalastuspaikan varaaminen on kiellettyä!

5. KALASTAJAN KULTAISET SÄÄNNÖT

Vesillä liikkuu paljon erilaisia käyttäjiä. Kalastaja ei saa omalla toiminnallaan aiheuttaa muille haittaa tai häiriötä. Muista kunnioittaa ranta-asukkaita! Karttoihin merkityillä veneväylillä kalastus ei saa haitata väylien liikennöintiä - käytännössä tarkoittaa, että seisovia ja kiinteitä pintapyydyksiä ei väylille saa asettaa tai ankkuroida venettä estäen väylän käytön. Avoimilla selkälakeilla on lisäksi suositeltavaa asettaa pyydykset vähintään 50 m päähän merkitystä väylästä.

Herrasmiessääntöjä:

- Älä roskaa
- Ota saalista vain sen verran kuin tarvitset
- Kunnioita muita kalastajia ja kalastusmuotoja
- Vältä turhan metelin ja häiriön aiheuttamista
- Noudata aina kieltoalueita, kalastussääntöjä ja suosituksia
- Huolehdi aina itsellesi tarvittavat kalastusluvut
- Ilmoita epäilystä luvattomasta kalastuksesta paikallisille kalastuksenvalvojille, yhteystiedot löydät osakaskunnan nettisivuilta
- Älä pidä seisovia pyydyksiä liian pitkään kokematta niitä
- Pyri omalla toiminnallasi minimoimaan alamittaisten ja uhanalaisten lajien sivusaaliiksi joutuminen ja vaurioituminen

6. LISÄTIETOA KALASTONHOITOMAKSUSTA

Kalastonhoitomaksu hyödyttää kalastajaa, sillä valtaosa varoista käytetään suoraan kalavesien hyödyksi. Kalastajien maksamat kalastonhoitomaksut palautuvat kalavesien hoidon suunnitteluun ja toteutukseen, neuvontapalveluihin, kalastuksen valvontaan sekä vesialueiden omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin. ELY-keskuksilla on oikeus jakaa varoja alueellisesti.

Kalastonhoitomaksuvaroista maksetaan korvauksia vesien omistajille viehekalastuksen aiheuttaman rasituksen mukaan. Kalavesien omistajat käyttävät saamiaan varoja alueidensa hoitoon. Maksuvaroja käytetään esimerkiksi kalakantojen istutuksiin ja muun muassa vaelluskalakantojen elin- ja lisääntymisympäristön kunnostuksiin. Lisäksi vesialueiden muuta kunnostusta ja alueiden kehittämistä monesti rahoitetaan näillä varoilla.

Kalastonhoitomaksun avulla kalavesiä ja kalastusmahdollisuuksia saadaan siis kehitettyä, mikä luo entistä paremmat olosuhteet kalastuksen harrastajille. Kalastaja näin ollen maksaa kalastonhoitomaksun omaksi edukseen!